

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tulo- ja varallisuusverolain 57 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan vuodelta 1989 toimitettavassa verotuksessa sovellettavaa tulo- ja varallisuusverolakia muutettavaksi siten, että valtion varoista saatu korvaus tuomioistuimessa todistamisesta aiheutuneista kustannuksista

olisi entiseen tapaan verovapaata tuloa. Lainmuutos ehdotetaan tulevaksi voimaan heti, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Lakia sovellettaisiin vuodelta 1989 toimitettavassa verotuksessa.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

Ennen vuotta 1989 sovelletun tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 22 §:n 1 momentin 18 kohdan mukaan veronalaiseksi tuloksi ei katsota valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetun lain (666/72) nojalla valtion varoista saatua korvausta matka- ja toimeentulokustannuksista sekä taloudellisesta menetyksestä. Tarkemmat säännökset suoritettavien korvausten perusteista ja määristä sisältyvät viimeksi mainitun lain lisäksi sen nojalla annettuun asetukseen valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista (813/72).

Tuomioistuimien voi määrätä todistelukustannusten korvausta maksettavaksi valtion varoista syyttäjän tai eräin edellytyksin myös asianomistajan ajamassa rikosasiassa. Korvausta voidaan maksaa matka- ja toimeentulokustannuksista sekä korvaukseen oikeutetun uskottavasti osoittamista muista taloudellisista menetyksistä.

Edellä mainitun asetuksen 6 ja 8 §:ää, jotka koskevat korvausten määrien vahvistamista, on tarkistettu 30 päivänä huhtikuuta 1987 voimaan tulleella muutoksella (469/87). Muutetun

6 §:n mukaan toimeentulokustannusten korvauksena suoritetaan päivärahaa, jonka suuruus määräytyy valtion virkamiehille kulloinkin maksettavan koko- ja osapäivärahan mukaan. Taloudellisena menetyksenä korvataan 8 §:n mukaan muun muassa ansiotulon menettäminen ja sijaisen tai lastenhoitajan palkkaamisesta aiheutuneet kulut, kuitenkin enintään 200 markkaa vuorokaudelta.

Majoittumiskorvausta koskeva 7 § muutettiin nykyiseen muotoonsa vuonna 1982 tehdyllä asetuksen muutoksella (714/82). Korvausta suoritetaan uskottavasti osoitettujen majoittumiskulujen määrä, kuitenkin enintään valtion virkaehtosopimuksen mukainen korvaus.

Vuodelta 1989 toimitettavassa verotuksessa sovellettavaan tulo- ja varallisuusverolakiin (1240/88) ei sisälly aikaisemman lain 22 §:n 1 momentin 18 kohtaa vastaavaa säännöstä. Ilman eri sääntelyä todistelukustannuksista maksettavista korvauksista veronalaista tuloa olisi uuden tulo- ja varallisuusverolain 56 §:n yleissäännöksen nojalla se osuus, joka maksetaan veronalaisen tulon sijaan tai muutoin korvaukseksi tulojen tai elatuksen vähentymisestä. Todistelukustannusten korvausten osittainen veronalaisuus monimutkaistaisi kuitenkin niiden

maksamista. Koska korvaukset ovat lisäksi luonteeltaan satunnaisia, niiden verovapauden säilyttämistä aikaisemmassa laajuudessaan voidaan pitää käytännön syistä perusteltuna. Tämän vuoksi esityksessä ehdotetaan, että valtion varoista maksettavat todistelukustannusten korvaukset olisivat kokonaan verovapaata tuloa myös vuodelta 1989 toimitettavassa verotuksessa. Asiaa koskeva säännös lisättäisiin tulo- ja varallisuusverolain 57 §:ään sen uudeksi 20 kohdaksi.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Valtion varoista on viime vuosina maksettu todistelukustannusten korvauksia vuosittain noin 5,3 miljoonaa markkaa. Korvausten saajia on ollut runsaat 30 000. Vain osa korvauksista tulisi ilman erillistä sääntelyä veronalaiseksi. Tämän vuoksi ja koska verotusseuraukset riippuisivat korvausten saajien muista tuloista, verovapauden vaikutuksia valtion ja

kuntien verotuloihin ei voida täsmällisesti arvioida. Joka tapauksessa ne jäävät vähäisiksi. Aikaisempaan verrattuna vaikutukset eivät juuri muutu, koska korvaukset ovat olleet verovapaita tähänkin saakka.

3. Säättämisjärjestys

Koska lakiehdotus on verotusta lieventävä, se olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa säättämisjärjestyksessä.

4. Voimaantulo ja soveltaminen

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan heti, kun eduskunta on sen hyväksynyt, ja kun se on vahvistettu. Muutosta sovellettaisiin vuodelta 1989 toimitettavassa verotuksessa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1988 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1240/88) 57 §:n 19 kohta ja
lisätään mainittuun lainkohtaan uusi 20 kohta seuraavasti:

57 §

Veronalaista tuloa ei ole:

— — — — —
 19) avustuskassalaissa (471/42) tarkoitettujen sairauskassojen suorittamat etuudet, paitsi milloin vakuutuksen maksuista on enemmän kuin kolme neljäsosaa maksanut työnantaja tai joku muu, jonka kannalta niitä on pidettävä vastikkeena verovelvollisen suorittamasta työstä, tehtävästä tai palveluksesta;

20) valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetun lain (666/72) nojalla valtion varoista saatu korvaus matka- ja toimeentulokustannuksista sekä taloudellisesta menetyksestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1989. Sitä sovelletaan vuodelta 1989 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 3 päivänä maaliskuuta 1989

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri Ulla Puolanne

Laki**tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1988 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1240/88) 57 §:n 19 kohta ja

lisätään mainittuun lainkohtaan uusi 20 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

57 §

Veronalaista tuloa ei ole:

— — — — —
19) avustuskassalaissa (471/42) tarkoitettujen sairauskassojen suorittamat etuudet, paitsi jos vakuutuksen maksuista on enemmän kuin kolme neljäsosaa maksanut työnantaja tai joku muu, jonka kannalta niitä on pidettävä vastikkeena verovelvollisen suorittamasta työstä, tehtävästä tai palveluksesta.

— — — — —
19) avustuskassalaissa (471/42) tarkoitettujen sairauskassojen suorittamat etuudet, paitsi *milloin* vakuutuksen maksuista on enemmän kuin kolme neljäsosaa maksanut työnantaja tai joku muu, jonka kannalta niitä on pidettävä vastikkeena verovelvollisen suorittamasta työstä, tehtävästä tai palveluksesta;

20) *valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetun lain (666/72) nojalla valtion varoista saatu korvaus matka- ja toimeentulokustannuksista sekä taloudellisesta menetyksestä.*

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1989. Sitä sovelletaan vuodelta 1989 toimitettavassa verotuksessa.
— — — — —

